

IEIP Brief (มกราคม – มีนาคม 2547)

บรรณาธิการ : ชอนยา โอลเซน
ศาริกา พัฒนสิน

รายงานกิจกรรมรายสามเดือนของโครงการโรคติดเชื้ออุบัติใหม่แห่งประเทศไทย

เมื่อต้นไตรมาสที่ผ่านมา หลังจากวิกฤตโรคซาร์ผ่านพ้นไปไม่ถึงปี ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคก็เริ่มรายงานอาการป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจในฟาร์มไก่ คือโรคไข้หวัดนก ซึ่งเป็นโรคระบาดในสัตว์ปีกที่มีการระบาดอย่างรวดเร็ว และในครั้งนี้มี การระบาดรุนแรงกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา ส่งผลให้สัตว์ปีกตายหรือถูกฆ่าประมาณ 100 ล้านตัว และยังมีผู้เสียชีวิตในประเทศเวียดนามและประเทศไทยอย่างน้อย 24 ราย เพื่อตอบสนองการระบาดระดับโลกในครั้งนี้ ก็เป็นอีกครั้งหนึ่งที่โครงการโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ (IEIP) ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในแนวหน้า นักวิทยาศาสตร์ของโครงการฯ ได้ ร่วมกันดำเนินการในสถานการณ์การระบาดได้อย่างน่าชื่นชม ดังจะเห็นได้จากความ ร่วมมือร่วมใจในการทำงานในวิกฤตการณ์ครั้งนี้ โดยโครงการได้ให้การสนับสนุน ทรัพยากรสาธารณสุขและองค์การอนามัยโลก ในการดำเนินการสอบสวนโรคและนำ ระบบเฝ้าระวังโรคปอดบวมที่มีอยู่มาช่วยสนับสนุนการทำงาน รวมทั้งความ ช่วยเหลือในการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคในหัวข้อเรื่องการป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดนกได้อย่างรวดเร็วทันต่อความต้องการ – *สก็อต ไตเวล*

การสอบสวนโรค

ในด้านการตอบสนองต่อการระบาดของไข้หวัดนก นพ. ครรชิต ผู้อำนวยการฝ่ายไทย ได้เข้าร่วมประชุมกับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อกำหนดแนวทางการเฝ้าระวังและการสอบสวนโรคไข้หวัดนก ในการนี้ นพ. ครรชิต และเจ้าหน้าที่ IEIP ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น คณะกรรมการที่ปรึกษาวิชาการให้กับกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ นพ. ไมเคิล โอไรรี่ ที่ปรึกษา FETP ได้ประสานงาน อย่างใกล้ชิดกับสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อให้การสนับสนุนการศึกษา หาปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อไข้หวัดนก (ภาพขวา) และ มาร์ค ซิม เมอร์แมน ได้ไปปฏิบัติงานที่सानอย เพื่อช่วยเหลือด้านการจัดการ และงานด้านวิชาการให้กับท่านเอกอัครราชทูตอเมริกาประจำ ประเทศเวียดนามและทีมงานสอบสวนโรคระหว่างประเทศของ องค์การอนามัยโลก

การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคในหัวข้อเรื่องการป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดนกที่จัดขึ้นที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

การฝึกอบรม

องค์การอนามัยโลก กระทรวงสาธารณสุข และ IEIP ได้ร่วมกันจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคในหัวข้อเรื่อง การป้องกันและ ควบคุมโรคไข้หวัดนก (H5N1) ที่ห้องปฏิบัติการและห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เมื่อวันที่ 19 – 20 กุมภาพันธ์ 2547 (ภาพ บน) การประชุมนี้เป็นการศึกษาอบรมเชิงปฏิบัติการทางด้านระบาดวิทยาและการควบคุมเชื้อ H5N1 รวมทั้งฝึกอบรมการวินิจฉัยเชื้อ H5N1 ทางห้องปฏิบัติการ ในการนี้ ผู้เชี่ยวชาญโรคไข้หวัดใหญ่จาก CDC ได้ให้การสนับสนุนโดยส่ง ดร. ซู ชีหยาง และ นพ. ทิม ยูกี มาเป็น วิทยากรในการประชุม นอกจากนี้ยังมีผู้เชี่ยวชาญด้านไข้หวัดใหญ่จากฮ่องกงและองค์การอนามัยโลกอีกหลายท่านมาช่วยสนับสนุนการ จัดประชุมในครั้งนี้ด้วย มีผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการจำนวน 36 คน จากกระทรวงสาธารณสุขประเทศต่าง ๆ รวม 14 ประเทศ ซึ่ง ใช้เวลาในการเตรียมการไม่ถึง 3 สัปดาห์ นอกจากนี้ยังมีผู้เข้าร่วมการประชุมอีก 27 คน จากกระทรวงสาธารณสุขประเทศต่าง ๆ และ หน่วยงานทางการแพทย์ทหาร ที่เดินทางมาร่วมประชุมในฐานะวิทยากร, ผู้ฝึกอบรมด้านห้องปฏิบัติการ และผู้สังเกตการ

IEIP ได้ให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข 6 คน ให้เข้าร่วมการประชุมและแสดงผลงานในการประชุมโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ ระหว่างประเทศ ซึ่งจัดขึ้นที่แอดแลนด์ เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ – 3 มีนาคม 2547 ผู้ที่สนใจสามารถเข้าไปดูบทคัดย่อได้ที่เวบไซท์ <http://www.cdc.gov/ncidod/global/ieip/abstracts.htm>.

การเฝ้าระวัง

ในระหว่างที่ดำเนินการโครงการแลกเปลี่ยน ระหว่างโครงการโรคติดเชื้ออุบัติใหม่กับ Emerging Infections Programs (EIP) หรือที่ เรียกว่า โครงการ Sister Program ได้มีการ เขียนโปรแกรมใหม่ ๆ ขึ้น เพื่อช่วยพัฒนาการ เข้าถึงข้อมูลการเฝ้าระวังของโรงพยาบาลและ สาธารณสุขจังหวัด มิเรียม ซาฟิโร เจ้าหน้าที่ จาก EIP มินเนโซตา และพรพิกตร์ บุญขึ้น เจ้าหน้าที่ IEIP ได้ร่วมทำงานกับเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขจังหวัด เพื่อออกแบบและวิเคราะห์ โปรแกรม เพื่อช่วยให้แพทย์และเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข มีข้อมูลค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโรคปอด บวมที่ทันเหตุการณ์

การศึกษาหาปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อไข้หวัดนกในจังหวัดลพบุรี เมื่อเดือนมีนาคม 2547 (จากซ้ายไปขวา) นพ. ไมเคิล โอไรรี่ (นักโรคติดต่อวิทยา), คุณมนตรี เสียงหรั่ง (อสม. ชุมชนศรี สุริโยทัย), คุณนวลปราง ประทุมศรี (นักวิชาการสาธารณสุข) และผู้อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกับ ผู้ป่วย

งานวิจัย

ทีมงานความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและ IEIP กำลังดำเนินการศึกษา เรื่องผลกระทบจากการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ของผู้ป่วยต่ออุบัติการณ์ของ โรคปอดอักเสบที่ยืนยันด้วยภาพถ่ายรังสี ในจังหวัดสระแก้ว เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา ดร.สิริพร ชาตะพิฑนะ, คุณศาริกา พัฒนสิน, พญ. ลอรี อีคส์ EIS Officer และนักศึกษาแพทย์นิลา ดารีน ได้ร่วมกันทำการศึกษาหาปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญ ที่อาจจะมีผลกระทบต่ออัตราอุบัติการณ์ของโรคปอดอักเสบ และ ปัจจัยต่าง ๆ ได้ถูกนำมาประเมิน เช่น ระยะทางจากบ้านไปถึงสถานบริการทาง การแพทย์, ค่าเดินทาง และความรุนแรงของโรค ผลที่คาดว่าจะได้รับการ การศึกษาในครั้งนี้ ไม่ใช่แค่เพียงการหาความสัมพันธ์ในระบบเฝ้าระวังโรคปอด บวมในเชิงรุกแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นความสำเร็จทางด้านการประสานงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่ของไทยและสหรัฐที่ได้ทำงานร่วมกัน